

GYAKORLATI KISOKOS a „gyed extrához”

A „gyed extra” a gyermekgondozási díjra (továbbiakban: gyed) vonatkozóan 4 fő rendelkezést tartalmaz. Ebben a tájékoztatóban ahhoz kívánunk segítséget nyújtani, hogy minden kismama megtalálja a rendelkezések közül azt, ami rá vonatkozik. Azok a tudnivalók is ismertetésre kerülnek, hogy kinek, milyen nyomtatványon, és hová kell benyújtania a kérelmét.

1. Több ellátás egyidejűleg történő folyósítása

Ki kaphatja?

Főszabály, hogy egy gyermek után, egyidejűleg csak egy ellátást lehet folyósítani.

Akkor lehet a szülő részére több ellátást is folyósítani, ha több gyermek van a háztartásban és azok közül **legalább egy gyermek 2013. 12. 31-ét követően született.**

2014. január 1-jét követően, ha újabb gyermek születik a családba, akkor az idősebb testvér után járó ellátás továbbra is megilleti a szülőt, nem kell lemondani az ellátásról, mint korábban. Több gyermek esetében, akkor folyósíthatóak gyermekenként külön – külön az ellátások, ha az ellátások különböző korú gyermekek után kerülnek megállapításra.

Például, ha a biztosított anyának a 2013.02.01-jén született első gyermeke jogán járó gyermekgondozási díj folyósítása alatt 2014. 01.01-én (vagy azt követően) megszületik a második gyermeke, akkor az első gyermek jogán gyermekgondozási díjban részesül, és e mellett a második gyermek jogán terhességi-gyermekágyi segélyt, majd ennek lejáratát követően gyermekgondozási díjat kaphat.

Hova lehet benyújtani a kérelmet?

A legkisebb gyermek után járó ellátás iránti kérelmet, — csak úgy, mint eddig— a **foglalkoztatóhoz** kell benyújtani.

Milyen nyomtatványon kell kérni és mit kell hozzá csatolni?

Terhességi-gyermekágyi segély esetében a „Nyilatkozat terhességi gyermekágyi segély megállapításához” elnevezésű nyomtatványt kell kitölteni. A gyed esetében pedig az „Igénybejelentés gyermekgondozási díjra” elnevezésű nyomtatványt kell kitölteni.

A kérelemhez csatolni kell:

- a gyermek születési anyakönyvi kivonatának másolatát, feltéve, hogy a gyermekgondozási díjat ugyanazon gyermekre vonatkozóan más személy igényli, mint aki részére a terhességi-gyermekágyi segélyt megállapították,
- „Igazolvány a biztosítási jogviszonyról és az egészségbiztosítási ellátásokról” elnevezésű nyomtatványt,
- Jövedelemigazolást.

A nyomtatványok elérhetők:

www.oep.hu/lakossagi oldalak/nyomtatványok biztosítottak részére.

Tájékoztatás kérhető:

A fővárosi és megyei kormányhivatalok egészségbiztosítási pénztári szakigazgatási szervei ügyfélszolgálatainál, a Kormányablakban, továbbá azon munkáltatóknál, ahol kifizetőhely működik a kifizetőhelyi ügyintézőktől.

2. Munkavégzés gyed folyósítása mellett

Kire vonatkozik?

A szülő 2014. január 1-jétől a **gyermek 1 éves kora után**, a gyermekgondozási díj folyósítása mellett (a gyed folyósítása mellett is) korlátlan időtartamban végezhet munkát. Ez a rendelkezés a 2014. 01.01-jét megelőzően született gyermekek szüleire is vonatkozik.

- Ha Ön még nem dolgozik, de gyermeke elmúlt már 1 éves, és 2014. 01.01-jét követően szeretne visszamenni, vagy elmenni dolgozni, akkor a munkába állását nem kell bejelenteni a gyed-et folyósító szervnek, csak a munkáltatót kell tájékoztatni, hogy a munkavégzés mellett a gyed-et igénybe kívánja venni. (A gyed folyósításában ez nem okoz változást.)
- Ha Ön munkavégzés miatt 2014. 01.01-jét megelőzően szüneteltette a gyed folyósítását, akkor a szüneteltetett gyermekgondozási díj továbbfolyósítását kérheti. Ebben az esetben a korábban megállapított gyed-et tovább fogják folyósítani a jogosultsági időből **még hátralevő időtartamra**, a korábban megállapított összegben.

Például, ha a 2012. 09.01-jén született gyermek szülője (aki egyébként a gyermek 2 éves koráig jogosult az ellátásra) 2013. 10. 01-jétől visszament dolgozni, és emiatt le kellett mondania a gyed-ről, úgy a szülő 2014. 01.01-jétől kérheti, hogy részére ismét, azaz továbbfolyósítsák a gyed-et. Ebben az esetben 2014. 01.01-jétől a jogosultsági időből még hátralevő időtartamra, azaz 2014. 09. 01-jéig kapni fogja a gyed-et. Ha azonban 2013.10.01-jétől heti 30 órában vállalt munkát, és kérte a gyermek után a gyest, akkor 2014.01.01-jétől le kell mondania a gyed-ről, csak akkor tudják részére a gyed-et megállapítani. Munkát azonban már korlátlan időtartamban végezhet.

Hova lehet benyújtani a kérelmet?

A gyermekgondozási díj továbbfolyósítása iránti kérelmet **ahhoz** a folyósító szervhez kell benyújtani, **ahol** – a folyósítás szüneteltetését megelőzően - **legutoljára folyósították** a kérelmezőnek a gyermekgondozási díjat. **Azaz vagy a fővárosi illetve megyei kormányhivatal egészségbiztosítási pénztári szakigazgatási szervéhez vagy a foglalkoztatója által működtetett társadalombiztosítási kifizetőhelyhez.**

Ha az igénylő időközben munkáltatót váltott és a jelenlegi foglalkoztatója társadalombiztosítási kifizetőhelyet működtet, akkor a gyermekgondozási díj továbbfolyósítására irányuló kérelmet a jelenlegi foglalkoztatója társadalombiztosítási kifizetőhelyéhez kell benyújtani. Ha az új foglalkoztató nem működtet társadalombiztosítási kifizetőhelyet, akkor a foglalkoztató székhelye szerinti kormányhivatal egészségbiztosítási pénztári szakigazgatási szervéhez kell a kérelmet benyújtani. Az igény bejelentése személyesen vagy postai úton történhet.

Fontos, hogy a gyed-et nem folyósítják újra automatikusan, a gyed továbbfolyósítást kérni kell!

Milyen nyomtatványon kell kérni, és mit kell hozzá csatolni?

A kérelmet az OEP honlapján elérhető **„KÉRELEM gyermekgondozási díj továbbfolyósítására”** elnevezésű nyomtatvány kiállításával is be lehet benyújtani. Nincs kötelezően használandó kérelem forma, de ajánlott a **„KÉRELEM gyermekgondozási díj továbbfolyósítására”** elnevezésű nyomtatvány kitöltése, mert olyan kérdéseket tartalmaz, ami a továbbfolyósításhoz szükséges, így a hiánypótlási eljárás elkerülhető.

A kérelemhez csatolni kell:

Ha a kérelmező rendelkezik a gyed megállapításáról szóló határozattal, akkor a határozatot.
Ha a kérelmező részére gyest folyósítottak, akkor a Magyar Államkincstár által kiadott gyest folyósításának megszüntetéséről szóló határozatot.

A nyomtatvány elérhető:

www.oep.hu/lakossagi oldalak/nyomtatványok biztosítottak részére.

Tájékoztatás kérhető:

A fővárosi és megyei kormányhivatalok egészségbiztosítási pénztári szakigazgatási szervei ügyfélszolgálatainál, továbbá azon munkáltatóknál, ahol kifizetőhely működik a kifizetőhelyi ügyintézőktől.

3. A gyermekgondozási díjra jogosultság időtartama ikrek esetében

Ki kaphat?

2013. 12. 31-ét követően született ikrek szülei részére a **gyed folyósításának időtartama**, a terhességi-gyermekágyi segély, illetőleg az annak megfelelő időtartam lejártát követő naptól gyermekgondozási díjra való jogosultság lejártát követően, **további 1 évvel meghosszabbodik.**

Például: A 2012. 01.01-től biztosított kismama 2014.05.10-én ikreket szül. A szülést megelőző biztosítási jogviszonyára figyelemmel, 2017.05.10-ig, a gyermekei két éves korától számított további 1 évig jogosult gyermekgondozási díjra. (Ikrek esetében nem jár dupla gyed, mert azonos várandósságból születtek.)

Hova lehet benyújtani a kérelmet?

Ha biztosított a gyed igénybejelentéskor jelzi, hogy ikrekre tekintettel kéri az ellátást, akkor **nem kell külön igényelni**, automatikusan 1 évvel meghosszabbodik a gyed jogosultság időtartama.

Tájékoztatás kérhető:

A fővárosi és megyei kormányhivatalok egészségbiztosítási pénztári szakigazgatási szervei ügyfélszolgálatainál, továbbá azon munkáltatóknál, ahol kifizetőhely működik a kifizetőhelyi ügyintézőktől.

4. Hallgatói jogviszony alapján járó gyermekgondozási díj (diplomás gyed)

Ki kaphat?

2014. január 1-jétől kiegészül a gyermekgondozási díjra jogosultak köre a felsőoktatási intézmény hallgatóival. Ők az úgynevezett „diplomás gyed”-re lehetnek jogosultak. Diplomás gyed-re az, a **2013. 12.31-ét követően született gyermek édesanyja jogosult**, akik - többek között - felsőfokú tanulmányai alatt vagy a tanulmányok megszűnését követő 1 éven belül szül.

A diplomás gyed-re akkor jogosult a szülő nő, ha az **alábbi 1)-6) pontokban felsorolt együttes feltételeknek megfelel:**

- 1.) az Ebtv. 42/A. § alapján gyermekgondozási díjra nem jogosult, *(például, mert nem biztosított, vagy biztosított, de a biztosítási jogviszonya alapján nem jogosult a gyermekgondozási díjra, mert a szülést megelőző 2 éven belül nem rendelkezik legalább 365 napi előzetes biztosítási idővel),*
- 2.) a gyermeke születését megelőző két éven belül államilag elismert felsőoktatási intézményben magyar nyelvű nappali képzésben legalább **két félév aktív hallgatói jogviszonnyal** rendelkezik, azzal, hogy egy félévre csak egy aktív hallgatói jogviszony vehető figyelembe. Két aktív félév megállapításához a gyermek születését megelőző két éven belüli aktív félévekben összesen 300 naptári napi hallgatói jogviszonnyal kell rendelkezni.
- 3.) A gyermeke a hallgatói jogviszony fennállása alatt vagy a hallgatói jogviszony szünetelését, illetve megszűnését követő 1 éven belül születik,
- 4.) a gyermeket saját háztartásában neveli,
- 5.) magyar állampolgár vagy másik EGT tagállam állampolgára, és
- 6.) a szülés időpontjában rendelkezik magyarországi bejelentett lakóhellyel.

A diplomás gyed a gyermek születésének napjától a gyermek 1 éves koráig jár.

Vér szerinti apa jogosultsága:

A diplomás gyedre a fentiekben leírt feltételeknek (mind a hat feltételnek meg kell felelnie a vér szerinti apának) megfelelő **vér szerinti apa** akkor jogosult, ha a szülő nő meghal, vagy a szülő nő a 2.)-6). pontokban foglalt feltételek **valamelyikének nem felel meg** és gyermekgondozási díjra sem jogosult, de a vérszerinti apa a fenti feltételek mindegyikének megfelel.

Például: Az egyetemi hallgató anyja 2014.02.10-én szül és a szülés napjától diplomás gyed-re jogosult. A gyermek 2014.06.30-án kikerül az anya háztartásából és 2014.07.01-től a gyermek az egyetemi hallgató vérszerinti apja háztartásába kerül. Az apának – amennyiben az 1.)-6.) pontokban felsorolt jogosultsági feltételeknek együttesen megfelel - a diplomás gyed 2014.07.01-től a gyermek 1 éves koráig folyósítható.

Hova lehet benyújtani a kérelmet?

- A szülés napján **nem biztosított szülő nő** és a **vér szerinti apa**, a kérelmet a lakóhely szerint illetékes fővárosi illetve megyei kormányhivatal egészségbiztosítási pénztári szakigazgatási szervhez nyújthatja be.

- Ha a kismama biztosított (dolgozik), akkor a diplomás gyed iránti kérelmét a foglalkoztatójához kell benyújtania.

Milyen nyomtatványon kell kérni és mit kell hozzá csatolni?

Az igénylő a diplomás gyed megállapítása iránti kérelmet kizárólag az OEP által rendszeresített „Igénybejelentés hallgató jogviszony alapján igényelt gyermekgondozási díjra” elnevezésű nyomtatványon nyújthatja be.

A kérelem csatolni kell:

- a hallgató jogviszonyról szóló, felsőoktatási intézmény által kiadott igazolást, (Kizárólag az „Igazolás aktív hallgatói jogviszonyról a gyermekgondozási díjhoz” elnevezésű OEP nyomtatványon történő igazolás fogadható el.)
- gyermek születési anyakönyvi kivonatának másolatát,
- ha az igénylő az EGT tagállam állampolgára, akkor a magyarországi lakcíméről kiadott hatóság igazolvány másolatát.

A nyomtatvány elérhető:

www.oep.hu/lakossagi oldalak/nyomtatványok természetes személyek részére.
www.oep.hu/lakossagi oldalak/nyomtatványok biztosítottak részére.

Tájékoztatás kérhető:

A fővárosi és megyei kormányhivatalok egészségbiztosítási pénztári szakigazgatási szervei ügyfélszolgálatainál, továbbá azon munkáltatóknál, ahol kifizetőhely működik a kifizetőhelyi ügyintézőktől.

Budapest, 2014. január 8.

Országos Egészségbiztosítási Pénztár
egészség, biztonság